

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU

HISTORIA

Rok szkolny 2023/24

Klasy IV Technikum po szkole podstawowej

Nr programu ZSZ-T-HIST -2020

Nazwa programu-„Poznać przeszłość” Program nauczania historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum, Robert Śniegocki, Katarzyna Panimasz

Podręcznik : *Poznać przeszłość 4 - Nowa Era*

Wymagania na poszczególne oceny

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- w pełnym stopniu opanował zagadnienia określone w podstawie programowej, a jego wiedza i umiejętności często wykraczają poza te wymagania;
- swobodnie i poprawnie operuje faktografią i terminologią, wraz z treściami znacznie wykraczającymi poza program nauczania;
- trafnie sytuuje i synchronizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- dostrzega związki i zależności między zjawiskami z różnych dziedzin życia (polityka, społeczeństwo, gospodarka, kultura);
- wykazuje się samodzielnością i wnikliwością w selekcjonowaniu i interpretacji wydarzeń, zjawisk i procesów;
- prezentuje problemy, procesy i zjawiska w szerokim kontekście;
- potrafi samodzielnie formułować wnioski, porównywać i oceniać postaci, zjawiska i wydarzenia;
- w sposób przemyślany i wskazujący na rozumienie problemu prezentuje i uzasadnia swoje stanowisko;
- potrafi odnieść się krytycznie do ocen i opinii innych ludzi;
- samodzielnie i w przemyślany sposób integruje wiedzę i umiejętności z różnych źródeł.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami ujętymi w podstawie programowej;
- bezbłędnie posługuje się faktografią i terminologią;
- swobodnie lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- w sposób pełny, rzetelny i wnikliwy analizuje i interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy oraz podejmuje próby samodzielnego oceniania i wnioskowania;
- umiejętnie stosuje argumentację i doszukuje się analogii w omawianiu wydarzeń, zjawisk i procesów;
- samodzielnie podejmuje działania zmierzające do poszerzenia i pogłębienia swojej wiedzy;
- sumiennie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, także dodatkowych;

- pracując w zespole, konsekwentnie wykonuje polecenia i pełni funkcję lidera, przypominając innym członkom grupy o zadaniach do wykonania oraz wspierając ich wysiłki;
- wnosi pozytywny wkład w pracę zespołu poprzez przestrzeganie zasad współpracy i okazywanie szacunku kolegom i ich pomysłom.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- wykazuje się znajomością podstawowych wymagań programowych;
- w zasadzie poprawnie stosuje pojęcia i terminy historyczne oraz umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- w sposób powierzchowny dostrzega związki i zależności między faktami i wydarzeniami oraz dokonuje analizy i syntezy omawianych zjawisk i procesów;
- potrafi logicznie, ale nie w pełni samodzielnie, formułować oceny i wnioski;
- interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w sposób odtwórczy;
- stara się być aktywnym na zajęciach;
- podejmuje się stawianych przed nim zadań i poprawnie się z nich wywiązuje;
- pracując w zespole, koncentruje się na wyznaczonych zadaniach, wykonuje je terminowo i z należytą starannością;
- zwykle szanuje poglądy i zdanie innych i jest zdolny do kompromisu.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- wykazuje się znajomością podstawowych wymagań programowych;
- w ograniczonym zakresie i z błędami posługuje się faktografią i terminologią oraz lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- dostrzega zasadnicze zależności przyczynowo–skutkowe;
- w niewielkim zakresie i w pełni poprawnie wnioskuje i ocenia wydarzenia, zjawiska i procesy;
- pracując w zespole, stara się wykonać polecenia na czas, ale czyni to powierzchownie i niestarannie;
- wykazuje aktywność pod wpływem perswazji innych członków grupy.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- mimo wyraźnych braków w wiedzy potrafi odtworzyć wiadomości konieczne, istotne dla dalszego kształcenia;
- wykazuje się niewielką znajomością faktografii i terminologii oraz w bardzo ograniczonym zakresie i z licznymi błędami lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni;
- z pomocą nauczyciela formułuje powierzchowne wnioski i oceny;
- pracując w zespole, wykonuje tylko część powierzonych mu zadań;
- niechętnie angażuje się w pracę grupy, odrywając się od powierzonych zadań i nie przestrzegając zasad współpracy.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- wykazuje braki w opanowaniu podstawowej faktografii i terminologii;
- nie potrafi umiejscowić wydarzeń w czasie i przestrzeni oraz wskazać związków między omawianymi faktami i wydarzeniami;

- nie podejmuje prób wnioskowania i oceniania lub czyni to nieumiejętnie i z poważnymi błędami;
- nie potrafi pracować w zespole, przeszkadza tym, którzy starają się pracować, nie wykonuje zadanej pracy, nie stara się o potrzebne materiały;
- nie angażuje się w działania grupy nawet pod presją jej członków.

Zakres materiału:

Wojna obronna Polski w 1939 roku; Agresja Niemiec i ZSRR na Polskę

Uczeń:

- charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej;
- wyjaśnia cele wojenne hitlerowskich Niemiec i ZSRS; charakteryzuje główne linie narracyjne antypolskiej propagandy agresorów uzasadniających swój atak na Polskę;
- charakteryzuje etapy wojny obronnej, podaje przykłady bohaterstwa obrońców, w tym: Westerplatte, Poczty Polskiej, Mokrej, Wizny, bitwy nad Bzurą, Warszawy i Kocka, oraz zbrodni wojennych dokonanych przez agresorów, w tym w: Wieluniu, Bydgoszczy, Katowicach i Grodnie;
- przedstawia podział ziem polskich między okupantów; wskazuje przykłady współpracy między nimi;
- wyjaśnia znaczenie powołania polskich władz państwowych i sił zbrojnych na uchodźstwie;
- wyjaśnia przyczyny przegranej przez Polskę wojny obronnej;
- charakteryzuje materialne i demograficzne skutki przegranej wojny obronnej.

II wojna światowa i jej etapy

Uczeń:

- omawia współpracę hitlerowskich Niemiec i ZSRS w latach 1939–1941;
- charakteryzuje etapy agresji i aneksji obu totalitarnych mocarstw;
- sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne);
- charakteryzuje politykę hitlerowskich Niemiec na terenach okupowanej Europy, z uwzględnieniem różnic w modelach polityki okupacyjnej realizowanej przez Niemcy na wschodzie i na zachodzie;
- wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi;
- opisuje uwarunkowania militarne i polityczne konferencji Wielkiej Trójki (Teheran, Jałta, Poczdam) oraz przedstawia ich ustalenia.

Polska pod okupacją niemiecką i radziecką:

Uczeń:

- przedstawia prawnoustrojowe regulacje okupacyjnych władz dotyczące terytorium państwa polskiego i zamieszkującej tam ludności;
- przedstawia realia życia codziennego w okupowanej Polsce;
- wymienia i charakteryzuje przykłady największych zbrodni niemieckich i sowieckich (m.in. Auschwitz, Palmiry, Piaśnica, niemiecki obóz dla polskich dzieci w Łodzi, Ponary, Katyń, Miednoje, Charków);

- porównuje system sowieckich i niemieckich obozów pracy, obozów koncentracyjnych oraz obozów zagłady; omawia kwestie deportacji i wysiedleń ludności polskiej oraz jej planowanego wyniszczenia, z uwzględnieniem powstania na Zamojszczyźnie;
- wyjaśnia przyczyny i rozmiary konfliktu polsko-ukraińskiego, w tym ludobójstwa ludności polskiej na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej;
- charakteryzuje postawy polskiego społeczeństwa wobec polityki okupantów oraz wymienia przykłady heroizmu Polaków, w tym Witolda Pileckiego i Maksymiliana Marii Kolbego; podaje przykłady kolaboracji z Niemcami i Sowietami;
- charakteryzuje sytuację dzieci i młodzieży pod okupacją niemiecką i sowiecką oraz wskazuje przykłady patriotycznych postaw młodzieży (np. udział w konspiracyjnym harcerstwie);
- omawia sposoby upamiętnienia zbrodni obu okupantów oraz heroizm Polaków na przykładzie:
  - Muzeum Powstania Warszawskiego,
  - Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu,
  - Polskiego Cmentarza Wojennego w Katyniu.

Niemiecka polityka eksterminacji

Uczeń:

- przedstawia ideologiczne podstawy eksterminacji całych narodów oraz „istot niegodnych życia” (eutanazja) prowadzonej przez Niemcy hitlerowskie;
- charakteryzuje etapy eksterminacji Żydów (dyskryminacja, stygmatyzacja, izolacja, zagłada);
- rozpoznaje główne miejsca eksterminacji Żydów polskich i europejskich oraz innych grup etnicznych i społecznych na terenie Polski i Europy Środkowo-Wschodniej (w tym: Auschwitz-Birkenau, Treblinka, Sobibór i Babi Jar);
- opisuje postawy ludności żydowskiej wobec Holokaustu, z uwzględnieniem powstania w getcie warszawskim;
- charakteryzuje postawy społeczeństwa polskiego i społeczności międzynarodowej wobec Holokaustu, z uwzględnieniem Sprawiedliwych, na przykładzie Ireny Sendlerowej, s. Matyldy Getter, Antoniny i Jana Żabińskich oraz rodziny Ulmów.

Działalność władz Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie i w okupowanym kraju

Uczeń:

- omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie;
- ocenia znaczenie układu Sikorski-Majski dla obywateli polskich znajdujących się pod okupacją sowiecką;
- przedstawia przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej, w tym: bitwę o Narvik, bitwę o Anglię, bitwę pod Tobrukiem, bitwę o Monte Cassino, bitwę pod Falaise, bitwę o Arnhem, bitwę o Kołobrzeg, bitwę o Bredę i zdobycie Berlina;
- analizuje politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej;
- charakteryzuje organizację i cele Polskiego Państwa Podziemnego;
- charakteryzuje polityczną i militarną działalność Armii Krajowej oraz Narodowych Sił Zbrojnych i Batalionów Chłopskich; wskazuje różne formy oporu wobec okupantów;

- omawia uwarunkowania i cele akcji „Burza”;
- charakteryzuje powstanie warszawskie (uwarunkowania polityczne, przebieg walk, ludobójstwo na Woli, następstwa powstania, postawę aliantów i Związku Sowieckiego);
- zestawia najważniejsze wydarzenia z dziejów Polski w okresie II wojny światowej z wydarzeniami w Europie i na świecie.

Świat po II wojnie światowej. Początek zimnej wojny

Uczeń:

- charakteryzuje polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe skutki II wojny światowej;
- wyjaśnia genezę zimnej wojny i wskazuje najpoważniejsze punkty zapalne w pierwszej jej fazie (wojna w Korei, problem niemiecki);
- wyjaśnia genezę NATO i Układu Warszawskiego;
- omawia proces sowyetyzacji państw Europy Środkowo-Wschodniej i opór wobec komunizmu (Berlin – 1953 rok, Węgry – 1956 rok, Czechosłowacja – 1968 rok).

Dekolonizacja, integracja i nowe konflikty

Uczeń:

- wyjaśnia genezę i skutki procesów dekolonizacyjnych w Azji i Afryce;
- wyjaśnia przyczyny i przedstawia skutki konfliktów zimnowojennych, w tym: wojny w Wietnamie, kryzysu kubańskiego oraz wojny w Afganistanie;
- wyjaśnia charakter konfliktów na Bliskim Wschodzie, ze szczególnym uwzględnieniem konfliktu arabsko-izraelskiego;
- charakteryzuje genezę i etapy integracji europejskiej;
- charakteryzuje skutki przejęcia władzy w Chinach przez komunistów (największe ludobójstwo po 1945 roku – polityka Wielkiego Skoku).

Kryteria oceniania są zgodne ze Statutem szkoły. Ocena roczna jest wystawiana przez nauczyciela.